

Μετά την εκλογή του γραμματέα της ΚΕ, μιλούν στην «ΕΠΙ» τα στελέχη του ΠΑΣΟΚ: Γ. Γεννηματάς, Κ. Λαλιώτης, Κ. Σημίτης, Γ. Αρσένης και Π. Αυγερινός

νουν και όχι αυτά που μας χωρίζουν».

Κ. Σημίτης: Ενιαία δράση των δυνάμεων της εργασίας

«Το ΠΑΣΟΚ πρέπει ν' αντιμετωπίσει αποφασιστικά, για να πετύχει την ανανέωσή του, τρεις κύκλους προβλημάτων: Ο πρώτος αφορά τις θέσεις του, το πρόγραμμά του, τις λύσεις που δίνει στα προβλήματα της ελληνικής κοινωνίας. Οι συνθήκες αλλάζουν ραγδαία. Γι' αυτό και χρειάζεται επανεξέταση, προσαρμογή των όσων απόψεων έχουν αποκρυσταλλωθεί μέχρι σήμερα, αλλά και νέες προσεγγίσεις. Το Κίνημα πρέπει ως κόμμα εξουσίας να είναι σε θέση ν' αντιμετωπίσει αποτελεσματικά αύριο τα προβλήματα του τόπου.

Ο δεύτερος κύκλος θεμάτων αφορά τη βελτίωση της λειτουργίας των οργάνων. Η κεντρική πολιτική καθοδήγηση και ο ενιαίος σχεδιασμός πρέπει να είναι αποτέλεσμα συνεννόησης, αμοιβαίας πληροφόρησης όλων των οργάνων, τόσο των κεντρικών, όσο και των περιφερειακών, συντονισμένες, αλλά όχι συγκεντρωτικές λειτουργίες.

Ο τρίτος κύκλος προβλημάτων αφορά τη σχέση μας με την κοινωνία, πώς θα κερδίσουμε τη χαμένη μας αξιοπιστία. Η αντιμετώπιση της κρίσης αξιοπιστίας απαιτεί ένα νέο λόγο. Απαιτεί, επίσης, μια νέα πολιτική πρακτική. Η κραυγαλέα αντιπολίτευση δεν φτάνει. Χρειάζεται συνεχής διάλογος με τις διάφορες κοινωνικές ομάδες, με επιδίωξη την ενιαία δράση των δυνάμεων εργασίας σε μια συγκροτημένη πορεία κοινωνικής μεταβολής. Το Κίνημα δεν θα πρέπει να είναι ούτε ουραγός συντεχνιακών διεκδικήσεων, ούτε πολλαπλασιαστής μιας αντιπολιτευτικής διαμαρτυρίας, που θέλει να υπερασπίσει ανυπεράβιστα. Πρέπει να είναι κυρίως καθοδηγητής στην εφαρμογή μιας συνεκτικής πρότασης εξέλιξης της κοινωνίας, που θα έχει πλατιά κοινωνική στήριξη.

Το συνέδριο συζητεί το σχέδιο διακήρυξης, τις θέσεις, αλλά αποφάσισε να μην κλείσει το διάλογο. Πιστεύω, πολύ σωστά. Χρειάζεται να επεξεργαστούμε καλύτερα τις θέσεις μας, να είναι πιο προσαρμοσμένες στα προβλήματα της εποχής. Η διαδικασία ολοκλήρωσης των κειμένων θα κλείσει με την πανελλήνια συνδιάσκεψη που θα συνέλθει το καλοκαίρι του 1991. Θα είναι ένα αποφασιστικό βήμα για τη νέα φυσιογνωμία του ΠΑΣΟΚ».

Γ. Αρσένης: Με νέους όρους στο νέο ΠΑΣΟΚ

«Η προχθεσινή μέρα ήταν ένα καινούριο ξεκίνημα για το ΠΑΣΟΚ, αν και το κλίμα που δημιουργήθηκε στην ΚΕ δεν ήταν ευχάριστο για κανέναν από εμάς. Προχωρήσαμε, όμως, μέσα από μια δημοκρατική διαδικασία και την ψηφοφορία και ελπίζω ότι του-

λάχιστον σε αυτό το σημείο το κεφάλαιο να έχει κλείσει.

Βέβαια, υπάρχουν πολλά ανοιχτά ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπίσουμε στα πλαίσια της ΚΕ και του ΕΓ και ελπίζω ότι αυτό που θα επικρατήσει θα είναι μια συζήτηση, ακόμα και αντιπαράθεση, πάνω σε πολιτικές επιλογές και όχι σε προσωπικά ζητήματα ή συγκροτήσεις παρεών.

Είμαι κατ' εξοχήν άνθρωπος που δεν κινείται στο παρασκήνιο. Αυτό που ήταν φανερό — και εδώ υπάρχει μια ρήξη, ένα πρόβλημα — είναι ότι υπάρχουν κάποιιοι οι οποίοι αντιδρούν στο άνοιγμα του ΠΑΣΟΚ, στον εκσυγχρονισμό του, στην ανανέωσή του. Υπάρχουν, όμως, κι αυτοί — και εγώ συγκαταλέγομαι σ' αυτή την κατηγορία — που λέμε ότι για να φτιάξουμε ένα νέο ΠΑΣΟΚ, για να προχωρήσουμε μπροστά, πρέπει να φύγει κάποια μούχλα μέσα απ' τα δωμάτιά μας. Και πρέπει ν' ανοίξουμε τις πόρτες μας σε νέες δυνάμεις, ώστε να υπάρξει μια αντιστοιχία ανάμεσα στη βάση του ΠΑΣΟΚ και στον κομματικό μηχανισμό του.

Από 'δω και πέρα νομίζω ότι η συζήτηση μέσα στο ΕΓ και στην ΚΕ θα πρέπει να γίνεται με πολιτικούς όρους.

Έχουμε πολλές επιλογές να κάνουμε. Από 'δω και πέρα θα πρέπει να ερμηνεύουμε το ΠΑΣΟΚ όχι με παλιούς όρους που είχαμε συνηθίσει, αλλά με νέους όρους, του νέου ΠΑΣΟΚ, που μέσα από ανοιχτό διάλογο να προβάλλει ένα σύγχρονο πολιτικό λόγο και ν' αναπτύξει επιπλέον δράση με στόχο τη διαμόρφωση μιας νέας πλειοψηφικής προέτασης εξουσίας για τη δεκαετία του '90».

Π. Αυγερινός: Στην κούρσα των μεγάλων αλλαγών

«Θεωρώ αισιόδοξο, περισσότερο απ' όσο περίμενα, το ξεκίνημα της ΚΕ στην πρώτη της σύνοδο. Δεν μου ταιριάζει να μιλάω για ρήξη. Τι θα πει ρήξη;

Αυτό που έγινε είναι ότι γυρίσαμε σελίδα και αποφασίσαμε να βαδίσουμε μπροστά. Αποφασίσαμε να σταματήσουμε τη γλώσσα της παρασμένης δεκαετίας, αποφασίσαμε να σταματήσουμε να μιλάμε για τα προβλήματα του χθες. Μιλούσαμε τόσο εύκολα και τόσο αφοριστικά ότι παρακμάζει η κοινωνία και δεν βλέπαμε ότι είμασταν εμείς που δεν μπορούσαμε να προχωρήσουμε μαζί της. Είμασταν εμείς που δεν μπορούσαμε να κατανοήσουμε τις αναζητήσεις της και βέβαια μας ξεπέρασε η κοινωνία. Με την προχθεσινή διαδικασία μάθαμε να συμφιλιώνουμε πολλές διαφορετικές ιδέες και αυτό έγινε ιδιαίτερα φανερό στην εκλογή του ΕΓ. Στην προχθεσινή μέρα κυριάρχησε πνεύμα υγείας που εγγυάται τη συνέχειά μας, εγγυάται την ενωτική πορεία μας. Έχουμε μπροστά μας μια δεκαετία που αναμένονται κοσμογονικές αλλαγές και πρώτος μας στόχος είναι να μπούμε σ' αυτή την κούρσα».

Το ΠΑΣΟΚ αντέχει στην εσωκομματική δημοκρατία...

Μέρες του '75 θύμσε το ΠΑΣΟΚ. Η πρώτη μετασυνεδριακή σύνοδος της Κεντρικής του Επιτροπής θα μπορούσε να συγκριθεί μόνο με εκείνες τις συγκλονιστικές συνεδριάσεις των πρώτων χρόνων της μεταπολίτευσης, όταν κυριολεκτικά κλυδωνίζονταν από τις «ιδρυτικές του συγκρούσεις». Μόνο που τότε έπρεπε να χωριστεί για να ενωθεί ξανά».

Σήμερα: Η διαδικασία για την εκλογή των καθοδηγητικών του οργάνων και ιδιαίτερα μια ψηφοφορία για την εκλογή γραμματέα ήταν αρκετή για να δημιουργήσει μια περιεργα εκρηκτική ατμόσφαιρα ενός «ακήρυχτου πολέμου», που τελικά αποφεύχθηκε. Περνάει, λοιπόν, το ΠΑΣΟΚ μια βαθιά «γεροντική κρίση», ή διέρχεται μια παρατεταμένη κυοφορία του «νέου», το οποίο, η άργηση να γεννηθεί και προκαλεί αβάσταχτους πόνους, ή βιάζεται να ξεπεταχτεί μ' ένα πρόωπο τοκετό;

Τα πράγματα δεν πρέπει να δραματοποιηθούν. Οσο ιστορική κι αν υπήρξε από άποψη εσωκομματικών συγκρούσεων τούτη η σύνοδος — αναμενόμενο άλλωστε — δεν θα πρέπει να ιδωθεί κάτω από το πρίσμα βιαστικών υπολογισμών.

Δραματοποιήθηκε, βέβαια, όταν η αμφισβήτηση γύρω από το πρόσωπο του προτεινόμενου γραμματέα του κ. Ακη Τσοχατζόπουλου φορτίστηκε τελικά πέραν των «εσκαμμένων»...

Αλλά, ταυτόχρονα, απέδειξε ότι το ΠΑΣΟΚ είναι γενικά σε θέση να αντέξει στο δύσκολο παιχνίδι της εσωκομματικής δημοκρατίας, που ουσιαστικά μόλις τώρα αρχίζει. Οχι, φυσικά, χωρίς κόστος. «Στρατηγικοί» και «λοχαγοί», είναι λογικό να υποστούν το τμήμα εκείνο της φθοράς που αναλογεί στην ολιγωρία από τις μέχρι τότε ολίγες «αρχαιοθετημένες εκκρεμότητες», του Κινήματος. Το ερώτημα είναι αν αυτή η κινητικότητα ή η και η εσωκομματική διαπάλη θα μεταφράζεται στο εξής ολόένα και περισσότερο σε πολιτική και ιδεολογική ενδυνάμωση του Κινήματος και της ηγετικής ομάδας ή θα οδηγήσει σε «μάχες χαρακωμάτων».

Αν θα αποκρυσταλλώνει νέα δυναμική ή θα επιτείνει φαινόμενα παράλυσης και αδράνειας.

Πρώτη

καταγραφή

Αλλά ας επιχειρήσουμε μια πρώτη καταγραφή των όσων διαδραματίστηκαν πριν και κατά τη διάρκεια του «Πεντελικού»:

● Ήταν γνωστή η απόφαση του προέδρου του ΠΑΣΟΚ, Ανδρέα Παπανδρέου, να προτείνει στη σύνοδο την υποψηφιότητα του κ. Ακη Τσοχατζόπουλου. Μια σκέψη που ουσιαστικά υπήρχε και πριν το συνέδριο. Πολλοί πίστευαν ότι στο

πρόσωπο του κ. Τσοχατζόπουλου θα μπορούσε να εκφραστεί μια εύθραστη μεν, αλλά, ωστόσο, υπαρκτή ισορροπία. Φαίνεται, όμως, ότι τόσο οι εξελίξεις μέσα στον ίδιο το συνέδριο, όσο και κυρίως μετά από αυτό, δημιούργησαν σ' έναν πλατύ σχετικά κύκλο κομματικών στελεχών «δευτερές σκέψεις». Είναι βέβαιο ότι στο δίλημμα μιας άλλης υποψηφιότητας δεν μπόρεσαν οι «στρατηγικοί», οι πρωτοκλασάτοι, οι οποίοι, ωστόσο, δεν συμμερίζονταν πάντα τη βιασύνη των πρώτων, ή και το μη ακριβές πάντα υπολογισμό από πλευράς τους, του κόστους μιας τυφλής και ανεξέλεγκτης ρήξης.

● Επειτα, σειρά εσωκομματικών και κυρίως εξωτερικών πολιτικών γεγονότων (δημοτικές εκλογές, διεργασίες στην Αριστερά) δημιουργούσαν την αίσθηση στους κύκλους ευρύτερα του ΠΑΣΟΚ, ότι πλησιάζει η ώρα οριστικών αποφάσεων για τη στρατηγική και τη φυσιογνωμία του — οι γνωστές εκκρεμότητες του Β' Συνεδρίου, το οποίο όλοι χαρακτήρισαν μεταβατικό. Η αίσθηση της επιτάχυνσης των εξελίξεων και του πιεστικού αιτήματος για αλλαγές, φαίνεται πως επέδρασε καθοριστικά στη σκέψη όσων στελεχών αποφάσισαν ν' ανοίξουν το βήμα τους. Και για λόγους που δεν ανάγονται φυσικά τόσο στο πρόσωπο του κ. Τσοχατζόπουλου, όσο στην πλειοψηφία ή την υποψηφιότητά του είναι περισσότερο συνδεδεμένη με «ένα συντηρητικό προφίλ» αλλαγών, έφθασαν να κινούνται σε κλίμα ανοιχτής αμφισβήτησης της υποψηφιότητάς του.

Εντονη

ζύμωση

Δεν είναι τυχαία η έντονη ζύμωση στο ΠΑΣΟΚ για το εκλογικό αποτέλεσμα και, κυρίως, για τη μετεκλογική του στρατηγική. Οι διαφωνίες βγήκαν ανοιχτά προς τα έξω, έτσι που δύσκολα «κρύφτηκαν» ακόμη και κατά την προεκλογική περίοδο.

● Γενικότερα, μια σειρά γεγονότων — ίσως και μη ομολογημένων καταστάσεων στο ΠΑΣΟΚ — οδήγησαν όλες σχεδόν τις «ομάδες» και τις «τάσεις» στην εδραιωμένη πλέον αντίληψη, πως τούτο το Ε.Γ. και ο γραμματέας που θα εκλεγόταν από τη νέα Κ.Ε. δεν θα ήταν και τόσο «μεταβατικά» όργανα, όσο κανείς μπορούσε να υποθέσει πριν λίγους μόλις μήνες. Αν το συνέδριο εξέλεξε μια «βουλή του ΠΑΣΟΚ» — για να χρησιμοποιήσουμε την πετυχημένη έκφραση του κ. Θ. Πάγκαλου — η Κ.Ε. καλείτο να εκλέξει την Πέμπτη, ένα ουσιαστικό, πολιτικό όργανο που απ' τη συγκυρία καλείτο να λάβει όσες αποφάσεις δεν τόλμησε ίσως να λάβει το συνέδριο. Να ηγηθεί συνολικά στην κρίσιμη φάση. Και αυτό φυσικά

διατάραξε, πρόωρα ίσως, κατεστημένες ισορροπίες και αφύπνισε όλους από το λήθαργο της αναμονής.

● Ετσι, παραμονές της συνόδου παρατηρήθηκε ένα έντονο παρασκήνιο. Οι «λοχαγοί», πιο ευαίσθητοι κατά κανόνα στα μηνύματα των καιρών, πίεζαν για μια στάση στις εκλογές της Κ.Ε. που θα αποτελούσε «τομή». Εκεί διερωτήθησαν όλοι για την υποψηφιότητα του κ. Κώστα Λαλιώτη, που, άλλωστε, ουσιαστικά, εκτελούσε χρέη «ατύπου γραμματέα». Ο ίδιος φαίνεται ότι δεν την απέκλεισε σε κάποια φάση. Ήταν, όμως, πάντα επιφυλακτικός όσον αφορά την «ωριμότητα της στιγμής». Ακόμη, ο κ. Λαλιώτης, φαίνεται ότι δεν απέκρυψε ποτέ το δισταγμό και το σκεπτικισμό του σχετικά με το εάν και κατά πόσον η υποψηφιότητά του θα συνέβαλε στη φάση αυτή στην πρόωπη της ενότητας μέσα από τη σύνθεση.

Σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις, εκεί ακριβώς προέκυψε η υποψηφιότητα του κ. Παρασκευά Αυγερινού, το πρόσωπο του οποίου, βεβαίως, ποτέ δεν θα μπορούσε να φανταστεί κανείς ότι θα γινόταν η αφορμή μιας τόσο σκληρής και τόσο απειλητικής ρήξης. Η υποψηφιότητα του κ. Αυγερινού δεν εξέφρασε την «ανταρσία» μιας «κλίμακας» στελεχών στον ηγέτη. Ήταν η έκφραση της επιθυμίας έστω ανώριμης — μια σειράς στελεχών του ιστορικού κορμού της Χαριλάου Τρικούπη, να αυτοπροσδιορισθούν μέσα σε μια πολύπλοκη και κρίσιμη κομματική συγκυρία.

● Τα υπόλοιπα γεγονότα κινήθηκαν γρήγορα και «φωτογραφικά» στη δίνη κάποιων ζυμώσεων. Λόγοι συγκράτησης της διαφανόμενης ρήξης οδήγησαν, όπως αποδείχθηκε, κυρίως τον Γιώργο Γεννη-

ματά, αλλά και τον Κώστα Σημίτη, στη «σιωπή».

Το «κίνημα των λοχαγών» ήταν μάλλον βέβαιο ότι δεν θα ενθαρρυνόταν από «πάνα», αλλά ήταν σίγουρα αδύνατον να ματαιωθεί.

Η «ψήφος κατά συνείδηση», αποδείχθηκε τελικά η προσφορότερη επιλογή εκτόνωσης μιας πρόωρης και αδιέξοδης σύγκρουσης με τον κ. Ανδρέα Παπανδρέου, ο οποίος δεν την επιθυμούσε, αλλά ήταν βέβαιο ότι από «ιδιοσυγκρασία» καθόλου δεν θα την απέφυγε υπό το «κράτος της απειλής».

Ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ είχε μάλλον συνδέσει απόλυτα τις κινήσεις του με την υποψηφιότητα του κ. Ακη Τσοχατζόπουλου, ώστε κάθε άλλη «τρίτη λύση» θα φαινόταν συμβιβασμός. Κατέβηκε, λοιπόν, ο ίδιος προσωπικά στην «αρένα» και αναμετρήθηκε — για πρώτη ίσως φορά — με το ίδιο το δημοφιλές του, το κόμμα του. «Στο δίλημμα, είτε χαρακτηριστικά, έλεγχο στη Χαριλάου Τρικούπη ή ρήξη, προτιμώ τη ρήξη»...

● Υστερα ακολούθησε η σύγκρουση και το οριακό αποτέλεσμα υπέρ του κ. Ακη Τσοχατζόπουλου, που έφερε την εκτόνωση. Ο κ. Παπανδρέου, ο οποίος τελικά μάλλον υπερέβαλε σε σκληρούς χαρακτηρισμούς, είχε ασκήσει το μάξιμουμ της προσωπικής του επιρροής για μια νίκη, που σε κάποια στιγμή απειλής να τον φέρει επικεφαλής μιας μόνο πτέρυγας του Κινήματος.

Προσπέρασε, ωστόσο, το «σκόπελο». Στη συνέχεια, πρότεινε μια λίστα για το νέο Ε.Γ. «ενωτική», έχοντας αποκλείσει φυσικά τους κ. Αυγερινό και κ. Πάγκαλο. Ο κ. Αυγερινός αποσύρθηκε — όπως το συνηθίζει — αθόρυβα. Ενώ ο Πάγκαλος «έσπασε» τη λίστα και η ισορροπία απεκαταστάθη.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΡΟΒΗΣ

AIR COOL

ΠΡΟΣΦΟΡΑ Δρχ.130.000 με ΦΠΑ

Ψυκτική ικανότητα BTU/h	13.000
Θερμική ικανότητα BTU/h	14.200

*ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΣΚΕΥΩΝ

*ΕΓΓΥΗΣΗ ΚΑΛΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

ΕΚΘΕΣΗ: ΔΑΒΑΚΗ 21 ΚΑΛΛΙΘΕΑ
 ΤΗΛ: 956.3470 - 952.4854 - 951.8563 - FAX: 951.2316
 ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ: ΡΑΦΑΗΛΙΔΗ 1 & ΑΓΡΙΝΙΟΥ 177 78 ΤΑΥΡΟΣ
 ΤΗΛ: 481.6405